

Szegedi ünnepi hetek

Szabadtéri jegyzetek

Mint az esküvőre

készülő házban, úgy nőtt a sürgés-forgás már hónapok óta Szegeden. Az élet egyre frissülve, felrobbanva áradt. A város lakói naponta találkoztak új dolgokkal az utcákon, az utolsó év a meglepetések éve volt. A Marx téren, a Mérey utcán és Rákóczi tér új lakóegységének palotái szinte hónapok alatt nőttek ki a földből, a Belváros utcáinak üres telkeim egymás után épültek a lakóházak, csöndes, elhagyott utcák váltak hetek alatt forgalmassá. Az újszegedi park elhanyagolt zerguzgába besütött a fény, a pocsolás, kátyus kerti utakra aszfaltburkolat került, s este az iker-gömböklámpák fényes sorai nyújt festői képet. Egy este a Kárász utcán is kigyulladt a neon s ma már a Belváros utcáinak házai közt, mint fényes, nagy lepkek úsznak a sötét éjszakai égbolt alatt a neonsövények rajai. Terek és utcák burkolatait döngölték, öntötték újja hetek alatt, odvas, omló vakolatú házak kaptak új köntöst, egész ház sorok szépültek meg így. A múlté lett a por, az alföldi városok »mikroklímájának« elmaradhatatlan jellemzője.

Az újjászületésnek

ez a most már elemi erővel sodródó folyamata az ellenforradalom utáni újjáépülésben kezdődött. Az életet újra kezdte a város, új terveket alakított hát. Merészeket a régiéknél, így vetődött fel — Ladányi Benedek elnökhelyettes fogalmazta meg — a szabadtéri játékok újrendezése. Hogy a terv megvalósítása nem volt könnyű, arról sokat beszélhetnének Komócsin Mihály elvtárs, a városi pártbizottság titkára, Biczó György, a tanács v. b. elnöke, Tari János elnökhelyettes, Tury Géza, a művelődésügyi osztály vezetője, s mindazok, akik végig vitakozták a játékok és az ipari kiállítás megrendezésének összehívott értekezleteket. Nem kevés aggályt, bizalmatlanságot kellett leküzdeni, de most, a játékok első, a vártnál nagyobb sikert hozó napjainak pezsgő hangulatában hol vannak már ezek az aggodalmak? A megnyitón résztvevő párt-és állami vezetők elragadtatással nyilatkoztak a siker láttán. Nagy Józsefné könyvüipari miniszter az ipari kiállításon mondja: nagyszerű, tovább kell fejleszteni, másutt is meg kell csinálni. Kállai Gyula és Orbán László elvtársak a hatalmas, 700 négyzetméteres színpadon, ötezer főnyi közönség előtt bemutatott Hunyadi László hatása alatt mondták ki a szegediek eddigi munkáját elismerő s további terveit valószínűsítő szavakat. A siker, ami a város vezetőinek, dolgozóinak, a szabadtéri játékokért minden áldozatra kész lakosának sikere, a forradalmi munkás-paraszt kormány politikájának is sikere és igazolása. A szegediek lelkesedése nem lett volna elég a kormány segítségé, támogatása nélkül s anélkül, amit úgy szoktak mondani: nemcsak segítettek a játékok megvalósulását, hanem hagyták is, hogy a szegediek csinálják. S ez, ha jól számítjuk, a segítség másik fele.

A kiállításon

nemcsak az állami, tanácsi, szövetkezeti és magánipar eredményei meglepőek, bár a termékek önmagukban is megkapják a nézőt, — a kiállítók a kiállítás-kultúrából is

vizsgáltak, s meg kell mondani, az a legmeglepőbb, hogy a kiállítás színvonala milyen magas. Könnyen áttekinthető, s meglepően színes, gazdag, izléses, s nagyvonalú rendezés. A vállalatok közül modern vonalvezetésével, a meleg pasztel-színekkel, csillogó üveg-szekrényekkel, melyek olyan-ná varázsolják a termet, mintha kristály-szobába lépett volna a látogató, a Szegeden létesítendő Kábelgyár kiállítása a legérdekesebb. A kender-, len- és jutaipari üzemek a Kamaraszínház nagytermének jobb oldalát foglalják el, s mögöttük a Ruhagyár nagyvonalúan rendezett kiállítása szinte megtorpanítja a kiállításon nézelődő kíváncsiakat. Sokan keresik fel a Szegedi Bútorgyár csarnokrészét. Az Asztalos és Kárpitos KTSZ közös kiállítását. A magassok lakáskultúráját az izléses, szép, masszív bútorok bizonyítják.

Hemzsegnek a látogatók az élelmiszeripari üzemek kiállítási csarnokában. A Párikafeldolgozó, a Szalámigyár, a Konzervgyár állította itt ki termékeit, s ad alkatmat a szegedi és vidéki bábészokdóknak éhük és pénzük elérésére. A csarnok hasznossága mellett feltűnik izléssége is. A szegedi ipar termékeivel eddig is megbecsült nevet vívott ki magának. A kiállítás megbizonyítja: nemcsak jó árú tudunk termelni — ami alapvetően fontos —, hanem megtanultunk kultúráltan kereskedni, kiállítani — ami szintén legalább olyan fontos.

A régi játékok alatti vásároknak országos-vásár jellegű tarka és rendezetlen forgatagára emlékezve, elismeréssel adózunk a kiállítás rendezőinek. Egy dolog lep meg csupán: a nagyhírű, kiválóan dolgozó szegedi termelőszövetkezetek a hírverés szabályai szerint sem szerencsésen épült paviloncskával szerepelnek. Többet érdemeltek volna a szövetkezetek, többre telt volna az erejükből, s éppen mai feladataink miatt többet kellett volna adniuk. A környékből érkező látogatók — parasztemberek —, ha megtalálják az eléggé eldugott paviloncskát, érdeklődéssel körülnézik, — aztán nem értik az egészet. Egyik szomszéd falubeli gazda — meg egyéni —, afféle félrokon, mondta nekem, akivel a Kossuth Halászi Tsz kiállítási halászcserdjában találkoztam össze:

— Ezért jöttem be, hogy a baktói szövetkezet dolgait megnézzem. Mit láttam belőle? Még a gyerekek is guggolni kell, ha bele akar nézni abba a házikóba.

Biztattam, hogy menjen ki a szövetkezetbe, ott többet lát.

— Nem ez a probléma — mondja. Ha kimegyek, kinn leszek! Nekik kéne idebent lenni!

Mit csinálhattam? Igazat adtam neki!

A régi játékokhoz

Szeged szinte csak a térrel, a katonák által épített fatribünnel és a statisztériával járult hozzá. Ma a kulturális produkciókhoz is meg van az az alapbázis, mely a fejlődéshez szükséges. A Szegedi Zenebarátok Kórusa, mely Vaszy Viktor vezetésével egy éve dolgozik, s a IX. Szimfónia, az Evszakok, a Vaszy Tanácskörtársaság-kantatájának bemutatásával igazolta a meg-

alakulását lehetővé tevők optimizmusát, s a játékokon is hasznosan működik közre. A Hunyadi László és a János vitéz hatalmas kórusa a Zenebarátok és a MÁV-férfikórus közreműködésével alakult ki. A város fejlett énekar-kultúrájának bizonyítéka ez. A játékokon a Bartók Béla Szimfonikus Zenekar is sikerrel szerepel. Tánckar nincs még megfelelő, ez az, amit még ezután kell kialakítani. De ehhez is megvan az alap, a város két balettiskolája, a magas színvonalú üzemű együttesek képesek arra, hogy intonáció-dúsabb koreográfiával a tánckar is felnőjön a zenekar és énekar produkciójának színvonalára.

A játékok harsonái

Kállai Gyula elvtárs megnyitó szavai egy új korszak beköszöntését jelentik Szegeden. Az új korszak s első lépései nemcsak Szegednek hasznosak, Ami most Szegeden elindult az egész ország kulturális fejlődésére hasznos lehet. A szabadtéri színpad kiált a mai, szabadtéri színpadra írt dráma, a mai opera, a mai balett után. S ha a következő években csak valamelyik nagy mű megszületik, a Szegedi Szabadtéri Játékok újrendezése már nem volt hiába!

Szabolcsi Gábor

Könyv jelent meg a szegedi és környékbeli kirándulóhelyekről

A városi tanács Idegenforgalmi Hivatala újabb hasznos könyvet adott az olvasók kezébe: *Séták és kirándulások Szeged környékén* címmel. Ez a munka szegedi és vidéki természetbarátok, kirándulók számára egyaránt fontos tájékoztató és szórakoztató olvasmány. Hangulatosan, riportszerűen ismerteti meg az olvasóval a Fűvészkert, a Marostó, Tápé, Kiskundorozsma, Fehértó, Mártély, Zsombó, Sasér és még számos kirándulóhely szépségeit, természeti érdekességeit, történelmi vagy földtörténelmi múltját és pontos eligazítást nyújt azok megközelítésére, térképekkel is. A könyvet számos kép és rajz díszíti.

A szabadtéri játékok vidéki résztvevői között különös népszerűségnek örvendhet majd, ezért a könyv árusítását már tegnap megkezdtek a nyomdából hozott friss példányokkal.

A hasznos, érdekes és tartalmas kötet Németh István munkája. A lektori munkát Tury Géza végezte, a szerkesztést pedig Simon István.

A vásárfia

(Liebmann Béla felv.)

Hamar megtalálják a fiatalok a vásáran a mézeskalácsos sátrát, amely a Fáklya Mozi kerthelyiségének egyik szögletében húzódott meg. Lehetne-e stílusosabb és kedvesebb vásárfiát venni, mint a mézeskalács-szívet?

A Budai Nagy Antal helyszíni próbái is megkezdődtek

A Beloiannisz téren ezekben a napokban éjjel-nappal folynak a próbák, felváltva dolgozik a Budai Nagy Antal és a szovjet balett együttese. A Budapesti Nemzeti Színházból tehát mostmár a helyszínre érkezett Marton Endre rendező és több szereplő is. Nemcsak a téren folyik azonban a munka. A rész-próbákat a Szegedi Nemzeti

Színházban tartják. A statisztéria is megkezdte a munkát.

Erre az előadásra egyébként Budapestről több hallgatót Szegedre hoztak a Színművészeti Főiskoláról. Ezek a színésznövendékek egyrészt kisebb szerepekben lépnek fel, másrészt közreműködnek a rendezésben és a technikai — ügyelési — munkában.

A heti játéknaptár

Augusztus 1, szombat	Eszmeralda — szovjet balett
Augusztus 2, vasárnap	Eszmeralda — szovjet balett
Augusztus 3, hétfő	Eszmeralda — szovjet balett
Augusztus 4, kedd	Nincs előadás
Augusztus 5, 6, 7:	Nincs előadás
Augusztus 8, szombat:	Budai Nagy Antal
Augusztus 9, vasárnap:	All. Népi Együttes

Ismerkedés az Eszmeraldával

A regény és a balett # Kettős szereposztás # Holnap mutatkozik be a szovjet balettegyüttes

Mint minden szabadtéri bemutatót, ugyanúgy az Eszmeralda premierjét is óriási várakozás előzi meg. Ennek jellemzésére elég megemlíteni, hogy az emberek változatlanul ostromolják a jegyirodákat, hátha még szerencsével járnak, s esetében is rengeteg a kíváncsiskodó a kerítésekön kívül és próbák idején az egyetemi épületek ablakaiban. Arról is meggyőződünk, hogy a könyvtárakból mindenhol elkapkodták a Párizsi Notre Dame-t, Victor Hugo regényét. A nézők már előre ismerkedni akarnak Eszmeralda történetével, hogy a színpadi cselekmény világos legyen előttük, vagy ha ismeretes, újra felrészítsék. Ennek kapcsán azonban szükséges néhány felvilágosító szó. A regény hatalmas anyaga sok lenne egy háromfelvonásos baletthez, ezért a szerzők csak Eszmeralda történetét ragadták ki a me-

Tíz perc szünet! A szovjet vendégművészek ezt az időt a nézőtér hívósán töltik beszélgetve. Még ilyenkor is az Eszmeralda azonban a fő téma, akár humoros a társalgás, akár teljesen komoly.

séből. A prologus röviden ismerteti az előzményeket, s az első képpen már 15 évvel túl van a cselekmény a történet kezdetén. Természetes az is, hogy a regényből csak a főszereplőket látjuk viszont: Eszmeraldát, Gudule-t, Phoebus-t, Quasimodo-t, Fleur-de-Lys-t, Claude Frolo-t, Clopin-t és még néhányat. A szerzők a cselekmény összefogásán túl nagy gondot fordítottak arra, hogy érzékeltessék a cselekmény korabeli kegyetlen szellemét és a vakbuzgóság, elvakult

vállásosság peioratív hatását az emberi gondolkodásra, értelemre.

Kedves meglepetésként értesültünk tegnap arról, amikor a szereposztás felől érdeklődtünk a Sztanyiszlav-szkijról és Dancsenkóról elnevezett színház vezetőitől, hogy az Eszmeraldában nemcsak szerepet két szólistának osztottak ki. Ezzel a megoldással a közönségnek alkalma lesz ugyanabban a szerepben esetleg két művészt is látni — ha a jegyvásárlásnál történetesen így készült volna fel. Eszmeralda szerepében Vlaszova és Vinogradova lép fel, Quasimodo-t Kurilov illetve Terentyev táncolja. Poebusként J. Kuznyecovot illetve Csicinadzet láthatjuk majd. Fleur-de-Lys is kettő lesz: Vinogradova illetve Filimanova. A többi szerepekben E. Kuznyecovát (Gudule), A. Kleint (Claude Frolo), Prephalint, Biteljovot, Litvokot, Csigirjovot, Iljcsovot, Krupenyinát, Kirpicznikovát, Ruhadzet, Berget, Redinát, Talickaját, Daskovát, Kulikovot, Trufanovot, Elenyint, Szalopot, Bergert, Lazarevet, Boeskovot, Ozarint, Elenyint és Kinzelovszkiját láthatjuk majd. Természetesen több tucat ugyancsak neves és kiváló táncos nevet nem is tudjuk felsorolni — ezúttal csak a fontosabb szerepekre szorítkoztunk.

Az együttes tegnap este megtartotta az első jelmezes próbát, amely már teljes próba volt. A munka ma tovább folyik, mind délelőtt, mind délutáni órákban, s az első előadásra holnap, szombaton este 8 órakor kerül sor.